

CẦN LẤY YẾU TỐ CON NGƯỜI LÀM TRUNG TÂM CHO HOẠT ĐỘNG KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

Đảm nhiệm vai trò lãnh đạo Công ty TNHH Nhà nước MTV thoát nước và phát triển đô thị tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu (BUSADCO) từ những ngày đầu thành lập, ông Hoàng Đức Thảo đã chèo lái con thuyền BUSADCO vượt qua nhiều khó khăn, trở thành doanh nghiệp khoa học và công nghệ (KH&CN) đầu tiên trong lĩnh vực xây dựng và bảo vệ môi trường ở Việt Nam, qua đó xác lập nhiều kỷ lục, được trao nhiều danh hiệu/phần thưởng cao quý về KH&CN từ các tổ chức trong nước và quốc tế. Với kinh nghiệm của một người đi trước, ông đã có những chia sẻ tâm huyết và quý báu dành cho các bạn trẻ mong muốn được khởi nghiệp dựa trên những ý tưởng sáng tạo của mình.

Là người lãnh đạo BUSADCO từ những ngày đầu thành lập, xin ông chia sẻ những mốc son đáng nhớ trong chặng đường khởi nghiệp và phát triển doanh nghiệp KH&CN của mình?

Mốc son mang tính bước ngoặt trong cuộc đời tôi là vào tháng 9/2003, khi trở thành Giám đốc Công ty Thoát nước đô thị tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu (tiền thân của BUSADCO ngày nay). Được tiếng là giám đốc, nhưng thủ trưởng và nhân viên “khổ” như nhau, đơn vị chỉ có 30 người, cả lãnh đạo và công nhân mỗi ngày đều phải chui vào ống cống thông tắc theo lối thủ công. Nhiều lần chui vào cống cùng anh em đã giúp tôi thấu hiểu sự vất vả của người công nhân. Nếu cứ làm theo cách thủ công này, nước sẽ chẳng bao giờ thoát được một cách dễ dàng, hơn nữa lại không bảo đảm an toàn và sức khỏe cho người lao động. Đi từ vị trí của một người thợ máy, rồi đảm nhiệm vai trò lãnh đạo, quản lý, tiếp cận với nhiều công trình xây dựng, tôi khá am hiểu về tính năng, tác dụng của một số máy móc nạo vét và dịch chuyển vật liệu từ thấp lên cao. Tôi bắt đầu áp dụng ý tưởng thực

hiện công trình “Cụm tời máy nạo vét cống ngầm đô thị”. Sau bao lần “lao tâm khổ tứ”, sản phẩm đã được chế tạo thành công. Lần đầu thử nghiệm, nhìn những nhân viên đứng trên miệng cống điều khiển một cách nhẹ nhàng, dây tời lướt tới đâu, rác rưởi và bùn đọng được vét sạch tới đó, tôi thấy vui mừng khôn xiết, vì nhờ có sản phẩm này, từ nay người công nhân không phải làm việc trong cống ngầm tối, ngột ngạt. Đặc biệt, sản phẩm còn giúp tăng năng suất lên gấp 20 lần so với phương pháp thủ công trước đó. Với công trình này, tôi đã đoạt giải Ba Giải thưởng Sáng tạo KH&CN Việt Nam năm 2004. Đây là công trình khoa học đầu tiên của tôi, là động lực giúp tôi thành công hơn với những nghiên cứu tiếp theo.

Đấu mốc thứ 2 là khi công trình “Cấu kiện kè lắp ghép bảo vệ bờ sông, hồ và đê biển” của tôi được Câu lạc bộ Nhà báo KH&CN Việt Nam bình chọn là 1 trong 10 sự kiện KH&CN nổi bật của năm 2015. Ý tưởng sáng tạo sản phẩm này bắt nguồn từ những trăn trở trong nhiều lần thực địa, chứng kiến biến đổi khí hậu cướp đi nhiều đất đai, nhà

cửa, khiến nhiều vùng đất đẹp, trù phú ven sông, ven biển bị tàn phá nặng nề. Tôi cùng các cộng sự đã nghiên cứu, phân tích rất kỹ ưu nhược điểm của từng loại kết cấu kè chắn bờ sông, đê biển ở Việt Nam. Nếu sử dụng loại chân kè thiên về liên kết “cứng” (tường chắn bê tông hoặc đá hộc, cọc cừ, ống buy...) được thi công tại chỗ theo phương pháp truyền thống sẽ rất khó kiểm soát chất lượng, tiến độ, mà chi phí đầu tư xây dựng lại cao. Hơn nữa, kết cấu làm việc trong môi trường xâm thực vùng biển, rất dễ bị ăn mòn, gây nứt vỡ và phá hại, không đảm bảo tuổi thọ công trình... Để khắc phục những nhược điểm này, giải pháp được đưa ra là hệ liên kết “mềm” đồng bộ, được lắp ghép dưới dạng modul, kết cấu dạng tường chắn, tường trọng lực, đặc biệt phù hợp với điều kiện nền đất yếu. Qua thực tế triển khai cho thấy, sản phẩm giúp kiểm soát tốt chất lượng, tiến độ sản xuất và giảm thời gian thi công xuống còn 1/3 so với giải pháp truyền thống. Với tình hình thời tiết, khí hậu có nhiều diễn biến phức tạp như hiện nay, giải pháp này đặc biệt ưu việt ở những vùng biển cần

Thi công lắp đặt cấu kiện lắp ghép bảo vệ đê biển.

sử dụng quai đê lấn biển để mở rộng diện tích đất canh tác, nuôi trồng thủy sản, trồng rừng bảo vệ môi trường sinh thái, tạo bờ bãi cho tàu bè neo đậu... Đây là một trong những công trình tôi cảm thấy tâm đắc nhất bởi những đột phá về công nghệ và khả năng ứng dụng linh hoạt.

Bên cạnh đó, Cụm công trình “Hệ thống hạ tầng kỹ thuật đô thị, nông thôn, bảo vệ môi trường phòng chống thiên tai và ứng phó với biến đổi khí hậu” (bao gồm 4 giải pháp tổng thể là: i) Giải pháp để xây dựng đồng bộ hệ thống hạ tầng kỹ thuật đô thị, tiêu biểu có hệ thống ngăn mùi, hố ga bê tông cốt thép đúc sẵn, hào kỹ thuật bê tông cốt thép đúc sẵn, thiết bị nạo vét hệ thống thoát nước; ii) Giải pháp để xây dựng đồng bộ hệ thống hạ tầng kỹ thuật nông thôn, tiêu biểu có kênh, mương hộp bê tông cốt thép, bê tông cốt sợi thành mỏng đúc sẵn; iii) Giải pháp để bảo vệ môi trường nước, không khí, tiêu biểu có trạm xử lý phân tán nước thải, trạm xử lý nước thải nhà hàng, khách sạn, hệ thống ngăn mùi, thiết bị nạo

vét hệ thống thoát nước; iv) Giải pháp để chống xói lở, bảo vệ bờ biển phòng chống thiên tai và ứng phó với biến đổi khí hậu; chủ động thích ứng với mực nước biển dâng, tiêu biểu có cấu kiện lắp ghép bảo vệ bờ sông, hồ và đê biển) đã vinh dự được Chủ tịch nước trao tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh về KH&CN (đợt 5), được nhiều chuyên gia đầu ngành đánh giá là cụm công trình đặc biệt xuất sắc về KH&CN, góp phần vào sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

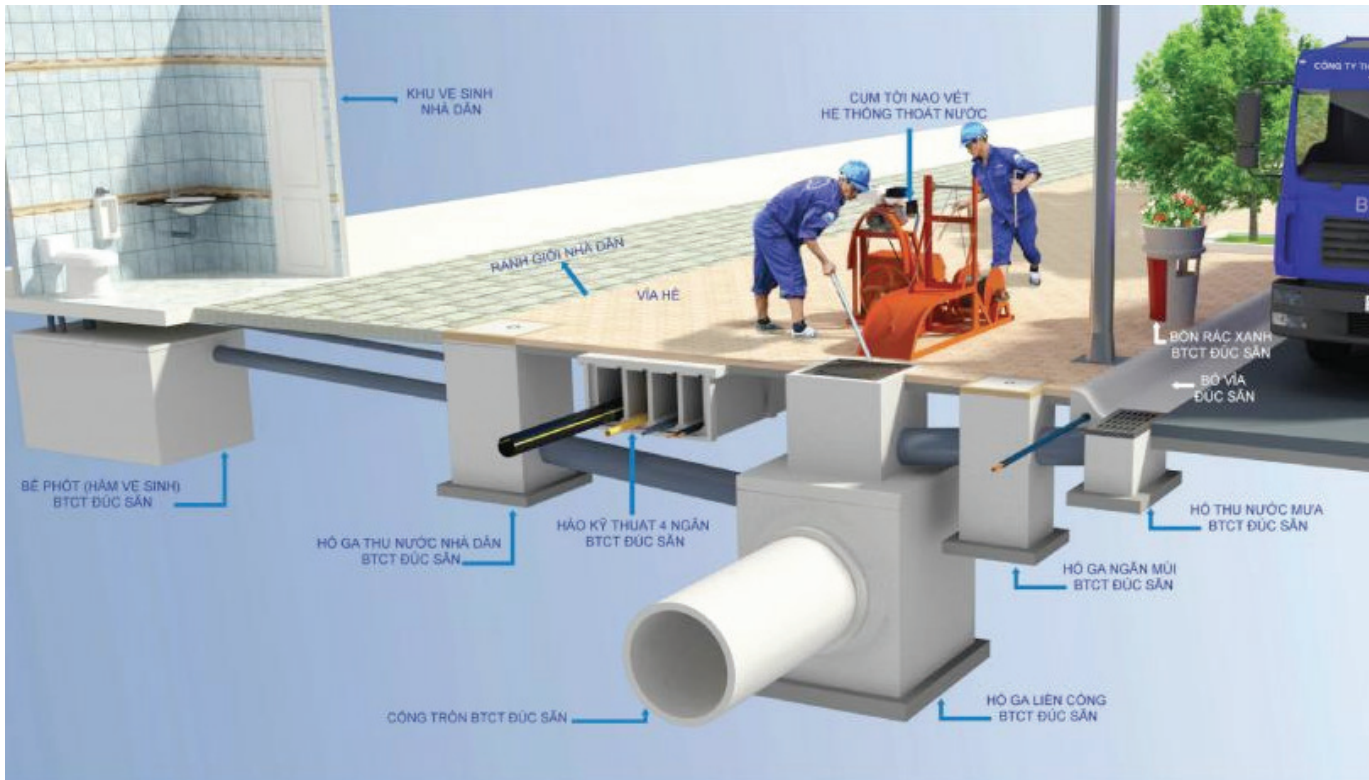
Ông có thể chia sẻ những kinh nghiệm đã giúp ông đạt được thành công trong hoạt động khởi nghiệp cùng với BUSADCO?

Để có được thành công như hôm nay, suốt 14 năm xây dựng và phát triển của BUSADCO, tôi luôn tập trung mọi nguồn lực (nhân lực, vật lực...) để đầu tư cho hoạt động đổi mới sáng tạo nhằm đáp ứng những yêu cầu cấp thiết từ thực tiễn. Cụ thể:

Thứ nhất, trong quá trình phát triển hoạt động KH&CN ở

doanh nghiệp, thách thức lớn nhất đối với tôi là đưa các sản phẩm KH&CN vào đời sống, trở thành sản phẩm ứng phó với biến đổi khí hậu, bảo vệ môi trường, đồng thời phải cạnh tranh được với sản phẩm của các nước tiên tiến khi Việt Nam hội nhập. Với quan niệm “Một ngày làm cho môi trường thêm xanh sạch đẹp là một ngày vui” như chất men say thôi thúc tôi nghiên cứu, tìm tòi, sáng tạo ra các sản phẩm có tính mới, cấp thiết, nên được khách hàng tin tưởng, lựa chọn. Trên cơ sở những thành công bước đầu, tôi tiếp tục tổ chức đào tạo và nghiên cứu trong khả năng của doanh nghiệp, không chờ đợi sự hỗ trợ từ các dự án của Nhà nước, thậm chí độc lập cả về mặt tài chính, tự chủ, tự chịu trách nhiệm từ nghiên cứu đến triển khai ứng dụng... giúp nhanh tạo ra sản phẩm mới, đột phá nhằm đón đầu thị trường. Đó chính là bí quyết để các sản phẩm của BUSADCO có mặt ở hầu khắp các tỉnh/thành phố trong cả nước và được nhiều địa phương ban hành chủ trương khuyến khích áp dụng rộng rãi trên địa bàn.

Thứ hai, xây dựng được đội ngũ nhân lực tốt. Những thành quả đạt được không chỉ nhờ nỗ lực của bản thân tôi mà còn phải kể đến sự hỗ trợ của cả một êkip, những kỹ sư trẻ giàu tâm huyết và những người lao động cần cù, đoàn kết gắn bó. Tôi cho rằng việc giữ chân được người tài, thu hút được nhiều nhà khoa học có tâm huyết với nghề, với BUSADCO... là thành công lớn của tôi trong thời gian qua. Hoạt động đổi mới sáng tạo luôn ẩn chứa nhiều rủi ro, dễ dẫn đến thất bại, vì vậy tôi xây dựng ở BUSADCO một môi trường làm việc mà ở đó mọi người có thể chia sẻ với nhau một cách cởi mở

Xây dựng đồng bộ hệ thống hạ tầng kỹ thuật đô thị.

về những lỗi sai trước khi chúng trở nên nghiêm trọng. Niềm tin được xây dựng giữa nhân viên và người lãnh đạo giúp mọi người trở nên thân thiện, sẵn sàng chia sẻ để giải quyết mọi vấn đề, chính điều đó đã tạo nên sức mạnh nội lực to lớn của BUSADCO trong 14 năm xây dựng và phát triển.

Từ những kinh nghiệm của bản thân, ông có gì nhắn nhủ tới các bạn trẻ mong muốn khởi nghiệp dựa trên hoạt động đổi mới sáng tạo hiện nay?

Từ kinh nghiệm khởi nghiệp đổi mới sáng tạo của bản thân, tôi nghĩ rằng các bạn trẻ hãy mạnh dạn, tự tin theo đuổi đam mê, bởi khi các bạn sống với niềm đam mê của mình, chắc chắn thành công sẽ đến. Tuy nhiên, tôi vẫn thường chia sẻ với các cộng sự trong Công ty là, nghiên cứu cái gì cũng phải nghĩ đến lợi ích của

người dân, những người trực tiếp hưởng lợi từ sản phẩm của mình. Chỉ khi đặt con người vào vị trí trung tâm thì chúng ta mới có thể sáng tạo ra những sản phẩm thật sự hữu ích. Đó cũng là điều tôi muốn nhắn nhủ tới các bạn trẻ có niềm đam mê khoa học, mong muốn được khởi nghiệp dựa trên hoạt động đổi mới sáng tạo, bởi khi đó những công trình nghiên cứu khoa học của các bạn sẽ sớm được xã hội đón nhận, sớm được triển khai ứng dụng rộng rãi vào thực tiễn sản xuất và đời sống.

Một vấn đề nữa là, Việt Nam đang trong giai đoạn hội nhập kinh tế thế giới nên rất cần phát triển hoạt động đổi mới sáng tạo trong tất cả các lĩnh vực, đây cũng là điều kiện tiên quyết giúp đất nước thay đổi vị thế trên bản đồ thế giới. Trong bối cảnh đất nước đề cao tinh thần khởi nghiệp, giới trẻ có đam mê, có ý tưởng sáng

tạo hãy mạnh dạn khởi nghiệp, tìm tòi ngành nghề kinh doanh trên những sản phẩm của mình. Tuy nhiên, các bạn trẻ phải luôn xác định, khởi nghiệp dựa trên đổi mới sáng tạo là con đường có nhiều chông gai. Vì vậy, cần luôn giữ được nhiệt huyết song hành với sự thận trọng. Chúng ta chấp nhận mạo hiểm, nhưng là mạo hiểm trong sự tính toán để nắm bắt và dự đoán được những rủi ro có thể xảy ra. Đó chính là kim chỉ nam cho người khởi nghiệp và cho người đứng đầu một doanh nghiệp thành công.

Xin cảm ơn và chúc ông cùng BUSADCO có thêm nhiều thành công mới!

Thực hiện: LTH